

ignoscat deus. et revertatur a furore ire sue. et non peccabimus. Et vidit deus opera eorum quod conversi sunt de via sua mala. et misertus est super malitiam quam locutus fuerat ut faceret eis. et non fecit.

III

Afflictus est ionas afflictione magis. et iratus est et oravit ad dominum et dixit. Obsecro domine. nunquid non hoc est verbum meum cum adhuc essem in terra mea. Propter hoc peccupavi ut fugerem in tharsis. Scio enim quod tu deus clemens et misericors es. patiens et multe miserationis et ignoscens super malitiam. Et nunc domine tolle quoniam animam meam a me. quod melius est mihi mors quam vita. Et dixit dominus. Putasne bene irasceris tu. Et egressus est ionas de civitate. et sedit contra orientem civitatis. et fecit sibi umbraculum ibi. et sedebat subter illud in umbratione. et deret quod accideret civitati. et paravit dominus deus edera. et ascendit super caput ionæ ut esset umbra super caput eius. et protegeret eum. Laboraverat enim. Et letatus est ionas super edera leticia magis. Et pavit deus verbum meum ascensu diluculi in crastinum et percussit edera. et exaruit. Et cum ortus fuisset sol precepit dominus vento calido et verenti et percussit sol super caput ionæ. et estuabat. Et petiit aie sue ut moreretur. Et dixit. Melius est mihi mori quam vivere. Et dixit dominus ad ionam. Putasne bene irasceris tu super edera. Et dixit. Bene irascor ego usque ad mortem. Et dixit dominus. Tu dolens super edera in qua non laborasti neque fecisti ut cresceret. quod sub una nocte nata est et sub una nocte perit. et ego non peccavi niniue civitati magne. in qua sunt plus quam centum viginti milia hominum. quod nesciunt quid sit in dexteram et sinistram suam et iumenta multa.

Explicit Jonas propheta. **Incipit** prologus in Michæam prophetam.

Empibus ioathæ et achaz et esechie regum iuda. michæa prophetam ad hanc prophetiam spiritu sancto repletus fuisse lectio prima demonstrat. Sed de supradicto nu-

mero regum ioathan et esechiam deo ob religionem placuisse. historia libri quarti regum. et secundi paralipomenon indicat. Achaz vero relicto deo. idola samarie quibus etiam filios suos in sacrificium igni commendandos obtulerat coluisse constat. Quobrem deus samariam quae reges israel et iuda memoratorum simulacrorum superstitione sefellerat increpans indignationem suam in eam processuram comminatus est. Populo etiam israel peravitatori et principibus eius quae eundem populum fallaci suasionem ad colenda idola impleverant verbis in sequentibus captivitatem et interitum affuturum denunciavit.

Explicit prologus **incipit** argumentum

Michæas de morasthi coheres christi vastationem annunciat filie latronis. et obsidionem imponit contra eam. quia maxillam percussit iudicis israel.

Explicit argumentum. **Incipit** Michæas propheta. **Capitulum** I

Erbum domini

Vidit super samariam et hierusalē. Audite populi omnes. et attendat terra et plenitudo eius. et sit dominus deus vobis in testem. Dominus de templo sancto suo. Quia ecce dominus egredietur de loco suo. et ascendet et calcabit super excelsa terre. Et consumetur montes subter eum et valles scident sicut cera a facie ignis sicut aque que decurrunt in preceps. In scelere iacob omne istud et in peccatis domus israel. Quod scelus iacob. Nonne samaria. Et que excelsa iude. Nonne hierusalē. Et ponam samariam quasi aceruum lapidum in agro cum plantatur vinea.

D

et tetrahā in vallem lapides eius. Et
fundamēta eius reuelabo. et omnia scul-
ptilia eius concidentur. Et omnes mer-
cedes eius cōburētur igni. et omnia ido-
la eius ponā in perditionem. qz de mer-
cedibz meretricis cōgregata sunt et vsqz
ad mercedem meretricis reuertētur.
Sup hoc plangā et ululabz. vadā spoli-
atus et nudus. Faciā planctū velut dra-
conū et luctum quasi strutionū quia de-
sperata ē plaga eius. quia venit vsqz ad
iudam. tetigit portā populi mei vsqz ad
hierusalem. In gerh nolite annūciare
lacrimis ne plozetis. In domo pulue-
ris puluereros cōspargite et transite. vo-
bis habitatio pulcra. confusa ignomi-
nia. Nō ē egressa q̄ habitat in exitu. plā-
ctū dōmus vicina accipiet ex vob̄ q̄ ste-
rit sibi met qz infirmata ē in bonū q̄ ha-
bitat in amaritudinibz. Quia descēdit
malū a dño in portā hierlm. tumultus
quadrige stuporis habitanti lachis. p̄-
cipiū peccati ē filie sion. qz in te inuēta
sunt scelera israel. p̄pterea dabit emissa-
rios sup hereditatem gerh. domos mē-
daciū in deceptōnē regibz israel. Adhuc
heredem adducā tibi q̄ habitas in ma-
refa vsqz odollam veniet gloria isrl. De-
caluare et tondere sup filios delictiaz tu-
arum. dilata caluitium tuum sicut aq̄
la qm̄ captiui ducti sunt ex te.

II
Equi cogitatis inutile: et opas
v̄ mini maluz in cubilibz vestris.
In luce matutina faciūt illud
quoniā contra dominū est manus eoz.
Et concupierunt agros et violenter tu-
lerunt et rapuerūt domos. et calumnia-
bantur virū et domū eius. virum et he-
reditatem eius. Ideirco hec dicit domi-
nus. Ecce ego cogito sup familiā istam
malū vnde nō auferetis colla v̄sa. et nō
ambulabitis supbi. qm̄ tps pessimū est
In die illa sumēs sup vos patela. et cā-
tabif canticū cū suauitate dicētū. De
populatione vastati sum. Pars popu-
li mei p̄mutata est. Quō recedis a me-
cuz reuertat q̄ regiones n̄as diuidat.
Propter hoc nō erit tibi mittens sun-

culū fortis in cetero dñi o isrl. Ne loqua-
mini loqntes. Nō sillabic sup istos nō
cōprehendet p̄fusio dicit domus iacob
Nūquid abbreviatus est sp̄s domini.
aut tales sunt cogitationes eius. Nōne
v̄ba mea bona sunt cū eo q̄ recte gradi-
tur. Et contrario pplus meus in aduer-
sariū p̄surrexit. Desup tunicā palliū su-
stulstis et eos q̄ trāsiebāt simplicit̄ con-
uertistis i bellū. Mulieres ppli mei eie-
cistis de domo delictiaz suaz. a parvulis
eaz tulistis laudē meā in p̄xtuū. Sur-
gite et ite qz nō habetis hic reqem. pro-
pter immūdiaciā ei? corrupet putredine
pessima. Utinā nō essem vir h̄ns sp̄m̄
et mendaciū potius loq̄rer. Stillabo ti-
bi in vinū et in ebrietatem et sup quem
stillatur plūs iste. Cōgregatiōe cōgre-
gabo iacob torū te in vnū reducā reliq̄-
as israel. Pariter ponā illū q̄ si gregem
in ouili. q̄ si pecus in medio catilaz. Tu
multuabūt a multitudine hominū.
Ascendet em̄ pandens iter añ eos. Di-
uidet et trāsibūt portā. et egredient̄ p̄ eā
Et transibit rex eozum corā eis. et dñs
in capite eozum.

III
Et dixi. Audite p̄ncipes iacob. et
e duces domus isrl. Nūquid non
v̄m ē scire iudiciū qui odio ha-
betis bonū et diligitis malū. qui violēter
tollitis pelles eoz desup eis. et carnē eoz
rū desuper ossibz eoz. Qui comederūt
carnem ppli mei. et pellem eoz desuper
coriauerūt. et ossa eoz cōfrēgerūt. et con-
ciderunt sicut in lebetē et quasi carnē in
medio olle. Tūc clamabūt ad dominū
et non exaudiet eos. et abscondet faciem
suam ab eis in tempe illo. sicut nequif
egerunt in adinventionibz suis. Ixc di-
cit dñs sup p̄phetas qui seducunt pplm̄
meū. qui mordent tentibz suis et predi-
cant pacem. Et si q̄s non dederit in ore
eoz qui p̄p̄ia. sanctificant sup eū preliū.
Propterea nox vobis pro visione erit.
et tenebre vobis p̄ diuinatione. Et oc-
cūbet sol sup p̄phetas. et obtenebrabi-
tur sup eos dies. Et p̄fundentur qui vi-
dent visiones. et confundentur diuini.

Et opient oēs vultus suos. qz nō ē rñsus dei. Verūtñ ego repletus sum fortitudie spūs dñi iudicio ⁊ virtute. vt annūciem iacob scelus suū. ⁊ israel peccatū suū. Audite hoc pñces domus iacob ⁊ iudices domus israel. qui abominamini iudiciū ⁊ oia recta pueritis. Qui edificatis sion in sanguinibz ⁊ hierusalē in iniquitate. Principes ei⁹ in mueribz iudicabant. ⁊ sacerdotes ei⁹ in mercede docebant. Et prophete eius in pecunia diti nabāt. ⁊ sup dñm req̄secebāt dicentes. Nūquid non dñs in medio nrm. Non veniet super nos mala. ppter hoc causa vestri sion quasi ager arabis. ⁊ hierusalem quasi aceruus lapiduz erit. et mōs templi in excelsa siluaz.

III
 Erat in nouissimo dierū. erit e mōs dom⁹ dñi p̄patus in virtute montiū. ⁊ sublimis sup colles. Et fluēt ad eū ppli ⁊ p̄perabūt gentes multe ⁊ dicēt. Venite ascēdamus ad montē dñi. ⁊ ad domū dei iacob. Et docebit nos de vijs suis. ⁊ ibimus i seminis eius. Quia de sion egredietur et v̄bū dñi de hierlm. Et iudicabit iter p̄p̄os multos. ⁊ corripiet gētes fortes vsqz i longinquū. Et cōcident gladios suos in vomeres. ⁊ hastas suas in ligones. Nō sumet gēs aduersum gentem gladiū. ⁊ nō discēt vltra belligerare. Et sedebit vir sub vinea suā. ⁊ subtus ficū suā. ⁊ non erit q̄ deterreat. qz os dñi exercitūū locutū est. Quia omnes ppli ābulabūt vnus q̄sqz in noīe dei sui. nos aut ābulabim⁹ in noīe dei nri in eternū ⁊ vltra. In die illa dicit dñs cōgregabō claudicantē ⁊ eā quā eiecerā colligā. ⁊ quā afflixerā p̄solatōz. Et ponā claudicantem in reliquias. ⁊ eā q̄ laborauerat in gentem robustam. Et regnauit dominus sup eos in mōte sio. ex hoc nūc vsqz in eternū. Et tu turris gregis nebulosa filia sion vsqz ad te veniet. ⁊ veniet potestas prima regnū filie hierusalem. Nunc quare merore contraxeris. Nunc quid rex non ē tibi. aut cōsiliarius tuus perijt. quia comprehendit te doloz

ficut p̄t̄rrientē. Dole et satage filia sio q̄si p̄t̄rries. qz nūc egredieris de ciuitate. ⁊ habitabis i regione. ⁊ venies vsqz ad babilonē. Ibi literaberis. ibi redimet te dñs de manu inimicōz tuoz. Et nūc p̄gregate sunt sup te gentes multe q̄ dicunt lapides. ⁊ aspiciat in sion oculus n̄i. Ipi aut nō cognouerūt cogitatōes dñi. ⁊ nō intellexerūt p̄siliū eius. qz congregauit eos quasi fenū aree. Surge ⁊ tritura filia sion. qz cornu tuū ponam ferretū. ⁊ yngulas tuas ponā ereas. Et cōminues populos multos. ⁊ interficies dño rapinas eoz. et fortitudinem eozū domino vniuerse terre.

V
 Tunc vastaberis filia latronis. Obfidionē p̄suerūt sup nos in v̄ga p̄cutiet manillā iudicis isrl. Et tu bertheē effrata puulus es in milibz iuda. Ex te mihi egrediet q̄ sic dñator in isrl. ⁊ egressus ē ab initio a diebus eternitatis. Prop̄ hoc dabit eos vsqz ad t̄pus in quo p̄t̄rries pariet. Et reliquie frat̄z eius cōuertētur ad filios isrl. Et stabit ⁊ pascet in fortitudie dñi in sublimitate noīs dñi dei sui. Et conuertētur qz nūc magnificabitur vsqz ad terminos fre. Et erit iste pax affirijz cuz venerit in terrā n̄am. ⁊ qñ calcauerit i domibz n̄is. Et suscitabimus sup euz septē pastores. ⁊ octo p̄matel boies. Et pascēt fram assur in gladio. ⁊ frā n̄erot in lanceis eius. Et liberabit ab assur cū venerit in frā n̄am. ⁊ cū calcauerit i finibz n̄is. Et erūt reliquie iacob in medio p̄p̄oz multoz q̄si ros a dño. ⁊ quasi stille sup herbā q̄ nō expectat virū. ⁊ nō p̄stolat filios hoīm. Et erūt reliquie iacob in gentibz in medio p̄p̄oz multozū q̄si leo in iumentis siluaz ⁊ q̄si catulus lonis i gregibz pecoz. Qui cū trāserit ⁊ p̄culauerit et cepit. nō est qui eruat. Et exaltabitur man⁹ tua sup hostes tuos. ⁊ oēs inimici tui iteribū. Et erit in die illa dicit dñs. auferam equos tuos de medio tui. ⁊ dispdam q̄drigas tuas. Et perdatz ciuitates terre tue. ⁊ destruat omnes munitiones tuas. Et auferam

maleficia te manu tua ⁊ diuinationes nō
erūt in te. Et perire faciā sculptilia tua
⁊ statuas tuas de medio tui. Et nō ado
rabis vltra opa manuum tuarū. ⁊ uel
lam lucos tuos de medio tui. Et contes
ram ciuitates tuas. et faciā in furore et
indignatione ultionem in omnib⁹ gen
tibus que nō audierūt.

VI

Audite q̄ dñs loq̄tur. Surge
⁊ cōtende iudicio aduersus mō
tes. ⁊ audiāt colles vocē tuam.

Audiet mōtes iudiciū dñi ⁊ fortia fun
damēta fr̄e: q̄ iudiciū dñi cū p̄lo suo.
⁊ cū isrl' diiudicabit. Popule meus qd
feci tibi aut qd molestus fui tibi. Rūde
mibi. Quia eduxi te de tra egypti. et de
domo seruentiū liberaui te et misi aū
faciē tuā moisen ⁊ aaron ⁊ mariā. Pos
pule meus memēto q̄so quid cogitaue
rit cōtra te balach rex moab. ⁊ quid rñ
derit ei baalam fil⁹ beor de sethim vsq̄
ad galgalā. vt cognosceres iusticias do
mini. Quid dignū offeram dño. Cur
ualo genu deo excello. Nūquid offeraz
ei holocaustomata ⁊ vitulos anniculos
Nūquid placari potest dñs in milib⁹ a
rietum. an in multis milib⁹ hircorū pin
guū. Nūquid dabo primogenitū meū
pro scelere meo fructū ventris mei pro
peccato aīe mee. Indicato tibi o homo
quid sit bonū. ⁊ quid dñs requirat a te.
Utiq̄ facere iudiciū et diligere miseri
cordiā. ⁊ sollicitū ambulare cū deo tuo.
Vox dñi ad ciuitatē clamat. et salus erit
timentib⁹ nomē eius. Audite trib⁹. Et
quis approbabit illud. Adhuc ignis in
domo impij. thesauri iniquitatis. ⁊ mē
sura minor ire plena. Nūquid iustificabo
staterā impiā. ⁊ sacelli pondera dolosa
In qb⁹ diuites eius repleti sunt iniq̄
tate. ⁊ habitātes in ea loq̄bant mēda
ciū. ⁊ lingua eorū fraudulēta in ore eorū.
Et ego ergo cepi pcutere te perditione.
sup peccatis tuis. Tu pmedes ⁊ non sa
turaberis et hūiliatio tua in medio tui.
Et apprehendes ⁊ nō saluabis. ⁊ q̄tos
saluaberis. in gladiū dabo. Tu seminab
⁊ nō metes. tu calcabis oliuā ⁊ nō vn

geris oleo. ⁊ mustū ⁊ nō bibes vinum.
Et custodisti p̄cepta amei ⁊ offic opus
domus achab. ⁊ ambulasti in volupta
tib⁹ eorū. vt darem te in pditionē. ⁊ ha
bitantes in ea in sibilum. ⁊ obprobriū
populi mei portabis.

VII

Emibi. q̄ factus suz sicut qui
colligit i autūno racemos vin
demie. Nō est torrus ad come
dendū. p̄coquas ficus desiderauit ani
ma mea. Perijt sanctus de terra. ⁊ res
ctus in hominib⁹ nō est. Omnes in san
guine insidiant. vir fratres suū ad mor
tem venatur. Valum manū suarum
dicunt bonum. Princeps postulat. ⁊ iu
dex in reddendo est. Et magnus locus
est desiderium anime sue. ⁊ cōturbave
runt eam. Qui optimus in eis est q̄ si
paliurus. ⁊ qui rectus quasi spina de se
pe. Dies speculatiōnis tue. visitatio tua
venit. Nūc erit vastitas eorū. Nolite cre
dere amico. ⁊ nolite p̄fidere in duce. Ab
ea q̄ dormit in sinu tuo custodi clausura
oris tui. quia si hus cōtumeliā facit pa
tri. ⁊ filia confurget aduersus matrem
suā nurus aduersum socrū suā. ⁊ inimi
ci hominis domestici eius. Ego autē ad
dñm aspiciam. expectabo deum saluato
rem meū. Audiet me deus me⁹. Ne le
teris inimica mea super me. quia cecidi
Consurgam cū sedero in tenebris. do
minus lux mea ē. Fram domini porta
bo. quoniā peccaui ei. donec causam me
am iudicet. ⁊ faciat iudiciū meū. Edu
cet me in lucem. videlo iusticiam eius.
Et aspiciet inimica mea. ⁊ opietur con
fusione. q̄ dicit ad me. Ubi ē dñs deus
tuus. Oculi mei videbūt in eam. Nūc
erit in cōcultatione. vt lutum platearū.
Dies. vt edificent macerie tue. In die
illa lōge fiet lex. In die illa ⁊ vsq̄ ad te
veniet assur. et vsq̄ ad ciuitates muni
tas. ⁊ a ciuitatib⁹ munitis vsq̄ ad flu
men ⁊ ad mare de mari. ⁊ ad montes de
mōte. Et terra erit in desolationem. p̄
pter habitatores suos. ⁊ p̄pter fructum
cogitationū eorū. Pasce p̄lm tuum in
virga tua. ⁊ gregem hereditatis tue ha

bitantes solos in saltu. In medio car-
meli pascens basan et galaad iuxta dies
antiquos secundum dies egressiois tue de terra
egypti. Quidam ei mirabilia. Uidebunt
generes. et profundus super omni fortitudine sua.
Ponet manum super os. aures eorum surde-
erunt. Linget pulverem sicut serpentes. vel
ut reptilia trepidabuntur de sedibus
suis. Dominum deum non tuum considerabunt et
timebunt te. Quis deus filius tui qui au-
fers iniquitatem et transferes peccatum reliquarum
hereditatis tue. Non immitet ultra fu-
rorem suum. quoniam volens misericordiam est. Revertetur
et miserebitur nostri. Deponet iniqui-
tates nostras. et projiciet in profundum maris
omnia peccata nostra. Dabis veritatem iacob mi-
sericordiam abraham. que iurasti patri-
bus nostris a diebus antiquis.

Explicit Michas propheta. Incipit
prologus in Naum prophetam.

Naum prophetam ante adven-
tum regis assiriorum qui popu-
lum israel captivum in suam re-
gionem transferat fuisse
hebreorum traditio confirmat

Siquidem in fine huius lectionis pre-
dicti regis adventum. id est prophetam annun-
ciare monstrat. Sed cum habitatores ni-
nive iona interitum civitatis predicante ne
divina ira denuntiati iteritum sustinerent
peccatorum. et impietatis penam egissent.
accepta dei misericordia. gravius se criminibus
implicaverunt. Quia de causa memoria-
tus prophetam spiritu sancto plenus. iudicium
dei annuntiavit. ita locutus est. Deus zelans
et vlciscens dominus est etc. Nam. non decem tribus
ab assirijs ducte fuerant in captivitate
sub ezechia rege iuda. sub quo etiam nunc
in consolatione populi transmigrati. ad-
versum niuine visio cernitur. Nec erat
pua consolatio. tam his qui iam assirijs
serviebant. quam reliquis qui sub ezechia de
tribu iuda et beniamin ab eisde hostibus
obsidebant. ut audirent assirios quoque
a chaldeis esse capiendos. sicut in sequen-
tibus libri huius demonstrabit. Sciens

dum quod ninive in nostra lingua de hebreo
speciosam sonat. Speciosus autem hic
mundus dicitur. Unde et apud grecos cosmos
ab ornatu nomen accepit. Et quicquid
adversum ninive dicitur. de mundo figur-
raliter predicare sentiamus. Quam ob-
causam et assumptio quam septuaginta in-
terpres dicunt. apud hebreos massa po-
nitur. id est graue onus. eo quod cum aduer-
sus quam propheta premitur. nec sinat
eleuare cervicem. Simulque hoc atten-
dendum. quod hec ipsa vel assumptio vel
onus. vel pondus prophete visio sit. Non
enim loquitur propheta in extasi. ut mo-
tanus et priscilla. maxillaque delirat. sed
quod propheta liber est visionis intelligen-
tis universa qui loquitur. et pondus homi-
um facientis suo populo visionem. De
consummatione itaque mundi secundum ana-
gogen consolationem sanctorum prophetia
textitur. ut quecumque in mundo vident. que
si pretereuntia et caduca contemnant.
et preparent se ad iudicij diem. Ubi vi-
torum adversum vires assiriorum affuturus
est dominus.

Explicit prologus. Incipit argumentum

Naum consolator orbis interpreta-
tur. Increpat civitates san-
guinum et post eversioem illius
loquitur. Ecce super montes pe-
des evangelicantis et annuntiantis pacem

Explicit argumentum. Incipit Naum
propheta. Capitulum I

Nus ninive

Liber visionis natani heli-
chesei. De emulatore et
vlciscens dominus. vlciscens
dominus et habens furorem
vlciscens dominus in hostes suos. et irascens
ipse inimicis suis. Dominus patiens et magnus
fortitudine. et mundans non faciet inno-
centem. Dominus in tempestate et turbine vie
eius. et nebule pedum eius. In
D i q